

№ 62

W. 30/177.

~~van 23 Maart 1810~~

Ginnesen den 22 Maart 1810
624.

Am 16 July 1814
fol. 39

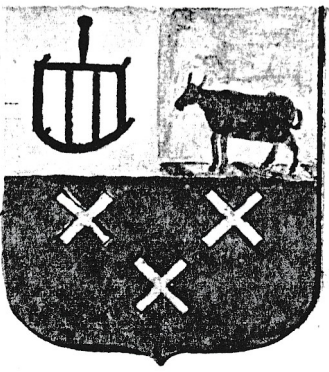
De Burgemeester der gemeente
van Ginnesen & Bavel

aan

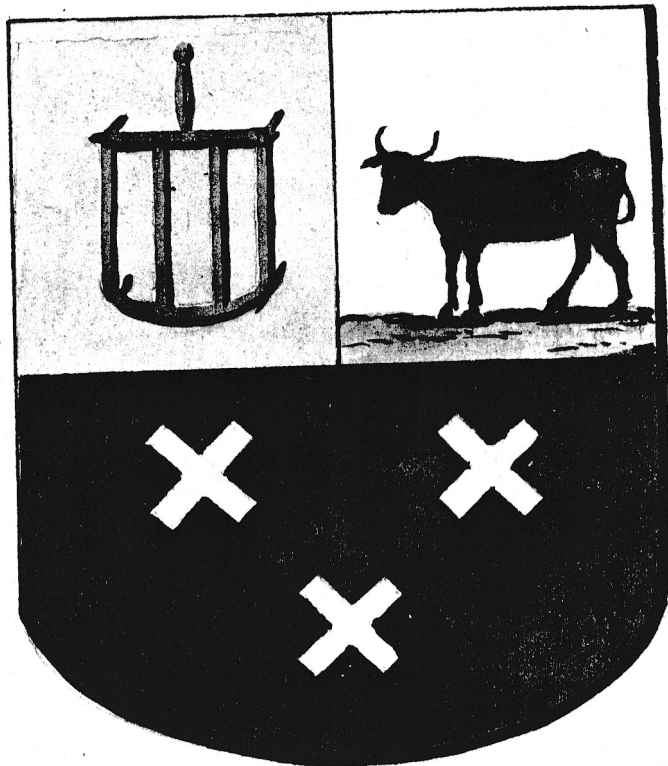
Uwze Excellentie den Heere
Gouverneur der Provincie Brabant

Hoog Edele Gestronge Heer!

Uw gehoorzaame volbraving aan Uw Hoog
Ed. G. van schryvingen van den 1sten Januarij
en 20sten Februarij 1814, versat in de Dagblaaden
dezer Provincie № 5 & 16, heb ik de eer te
Hoog Ed. G. bij dezen te doen toekomen een
naauwkeurige aftekening van het wapen der
voorz. gemeente voor Ginnesen en wester, ingelyk
zett om dat St. Laurentius als Patron van Ginnesen
met den wester wordt afgebeeld, en voor Bavel en

BEWAARPLAATS <i>RANS</i>	ARCHIEF/COLLECTIE <i>Prov. Sertuur</i>	INV./CAT.NR. <i>4307</i>	FOTONEGATIEF PLAATS EN NR.	AFGIETSEL PLAATS <i>Eigendom</i> <i>Stichting</i> BRABANTS HEEM	NR.	
DATUM: <i>kopie 1838</i>		ZEGEL VAN <i>Ginneken en Bavel</i>				
<i>door heer gerdaan Perzack,</i>		FUNCTIE				
<i>St. bawen waer toe het was indoor</i>		RANDSCHRIFT				
		ZEGELCLAUSULE				
<i>in H. Grawenhage van 1</i>		VOORSTELLING				
MATERIAAL	KLEUR	VORM	MAAT	STAAT	BEVESTIGING	CONTRAZEGEL

altes mit
den sog die
haben von
alle diese
me plaats,
felt hier
suppeditoren,
in de te
het meent

Heer!

missa
M.

Kladreg. HR v A

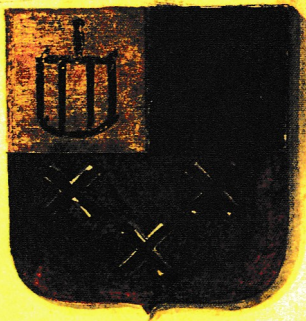
W30
Genneker, Een Schits Coupé waar van het ^{bovenste} ~~erste~~ deel partie het eerste
deel van goud beladen met een krooster van Sabel het
tweede deel van Silver beladen met een kro van Keel het
onderste deel van Keel beladen met drie Sautoires van
Silver Staande twee en een,

VAN WEGE DEN KONING.

DE HOOGHE RAAD VAN ADEL, gebruik makende van de magt aan
denzelve verleend, bij besluit van den 20sten Februarij 1816, bevestigt bij
dezen de Gemeente van *Ginneken en Barel.*

ingevolge het, door haar gedaan verzoek, in het bezit van het navolgende Wapen:

*Lynde Coupe', waar van het bovenste
met een rooster van Sabel, het midden
van Keel, het onderste deel van Keel
staande twee en een.*

*parte, het eerste deel van goud, beladen
deel van Zilver beladen met een Koe
beladen met drie Sauteurs van Zilver*

Gedaan in 'S GRAVENHAGE den 16: July 1817.

Max. J. D. Groot
Secretaris

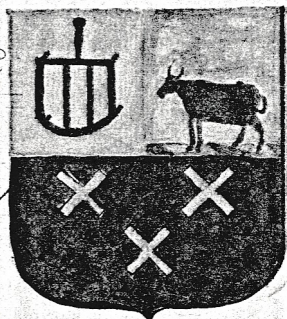
TER ORDONNANTIE VAN DEN HOOGEN RAAD,

Schackervanden Secretaris.

Van Hoge den Koning

De Hooge Raad van Adel, gebruikte mitsdien,
de Gansche Macht van denzelven Keur, bij besluit van den 20.
Februarij 1816, bevestigte bij tegen de gemeente van Ginneken en
Stavel, ingevalge het door haare gedane Verzoekt, in het belet van het
navolgende Hoop

Lynde Landen waarvan het laere
Groot beladen met een Waeter
dier, beladen met een Hoop van
Stavel, beladen met drie Landen

de parte het grotte deel van
van Stavel, het tweede deel van
Stavel, het anderste deel van
van het niet staande twee en een

Gedaane in S. Graevenhage den 16. Julij 1817

(Circular stamp)
Hoop van de
Hoop Raad van Adel

Gepraesideert door de Hoop
van Hoop
Der Ordonnantie van den Hoop Raad
geteekent door de Hoop Raad van Adel
Hoop Raad van Adel
Aan de Hoop Raad van Adel
Hoop Raad van Adel

DE PAROCHIËN
IN HET
BISDOM BREDA

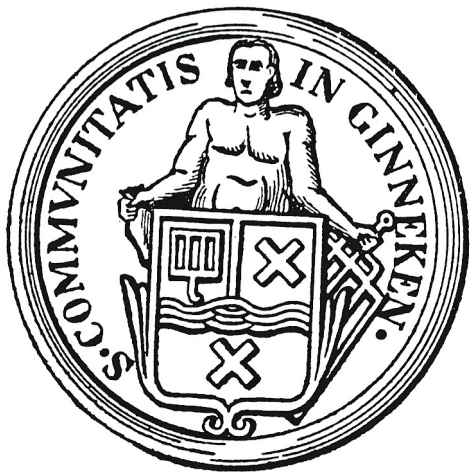
DOOR

PASTOOR
G. C. A. JUTEN

GEBROEDERS JUTEN, UITGEVERS, BERGEN-OP-ZOOM
1935.

DEZE parochie is een deel van de burgerlijke gemeente Ginne en Bavel. Bijna geheel haar gebied behoorde onder de goede der Limburgsche abdij Thorn, welke tot aan de 19^e eeuw het tie recht bezat in hare buurtschappen Galder, Couwelaar, Luchtenbu Coekelenberg, Strijbeek, Grasen en Nieuwenhuizen. Voor hare pacht aldaar en die in de buurten van Boeverye en Ypelaar had de ab op het meest noordelijke punt — tegen de grens van het eigen go der Bredasche heeren — in den loop der 13^e eeuw eene kerk gebouwd, waar om heen de dorpskom Ginneken zich heeft ontwikke De belangen dezer kerk verhinderden den bouw eener andere, well meer in het midden, beter de belangen der parochianen had kunn behartigen. Eerst toen de plakaten der republiek den katholieke eeredienst banden uit de Ginnekensche dorpskom, werd Ulvenhoo een veilige woonplaats voor den pastoor. Deze gedwongen verplaa sing van het parochiaal leven maakte dit dorp feitelijk tot een parochi

De naam van dit dorp is ontleend aan het hier gelegen bosch. Aanvankelijk zal dit geweest zijn een bosch van olijfhout (ulevel of geleid van olivelli), dat volgens Gabbema in het begin onzer jaartelling op meerdere plaatsen van ons land werd gevonden.

Naar dit dorp noemde op het einde der 13^e eeuw zich een geslacht, dat blijkens de wapenfiguur voortsproot uit de Bredasche heeren. Sebrecht van Ulvenhout, in 1277 getuige bij den verkoop van grond onder Oosterhout aan de abdij Cortenberg, voert in 1297 op zijn zegel de drie sautoirs, (St. Andries-kruisjes) welke altijd nog staan in het wapen dezer gemeente. ¹⁾ Zijne kinderen, o.a.

Peter van Ulvenhout, hebben deze wapenfiguur gewijzigd en voerden één sautoir met in het midden eene ster op een veld van hermelijn. Zij hadden toen in pacht de tienden van Ypelaar en een tak dezer familie nam toen den naam van dit goed aan. ²⁾

¹⁾ Vóór den Munsterschen vrede werd het zegel gebruikt, waarvan ik de bovenstaande afbeelding dank aan de vaardige teekenen van Jan Mosmans. Uit de afbeelding bij E van Goor blijkt, dat het tegenwoordige gemeente-wapen reeds in diens tijd was aangenomen.

²⁾ Meerdere gegevens over deze familie heb ik bijeengebracht in *Tax. XXX*: 281, 2. Sinds dien vond ik nog: 1313, Jan en Peter, zonen van Sebrecht (*O. Cath.* n. 39); 1316, Peter den zoon van wijlen Sebrecht (A. T., Cart A. f. 167); 1346, Sebrecht in Dordrecht, den zoon van Jan, bottelier van graaf Willem van Henegouwen (v. Mieris II, 405).

GESCHIEDENIS DER GEMEENTE GINNEKEN EN BAVEL

DOOR

L. MERKELBACH VAN ENKHUIZEN Pr.

EN

A. HALLEMA

MET VOORWOORD VAN

Jhr. Mr. TH. E. SERRARIS

BURGEMEESTER DER GEMEENTE

UITGEVERSMIJ. KEMINK EN ZOON UTRECHT 1941

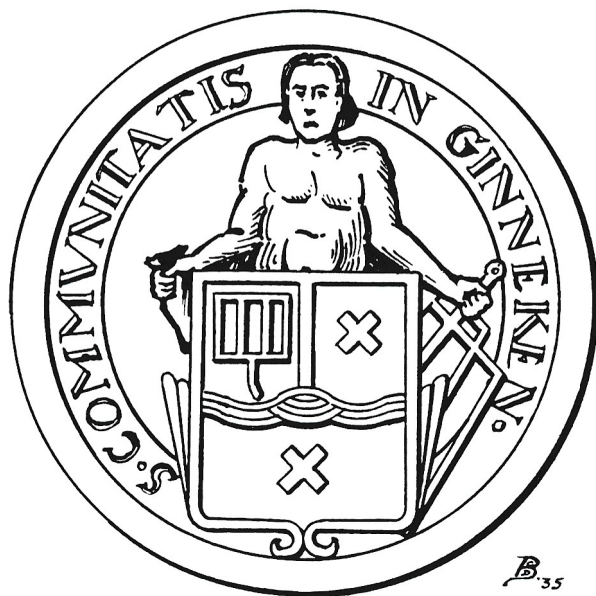
nte, hoofd der
. In dit raam
ren werden de
n en de plaat-
hun titel van
ustitiele be-
met recht keu-
deningen met

werd allengs
een eigen be-
e reeds in de
bestuursappa-
7de eeuw de
m thans niet
eze verschui-
eeuw . naar
an Ginneken
ans voor den
e die van de
en, doch door

rvanger van
functie met
. Als judex
hikt aan den
n naast zijn
(voorzitter)
unctie op bij
f gemeente-
eme(elijke

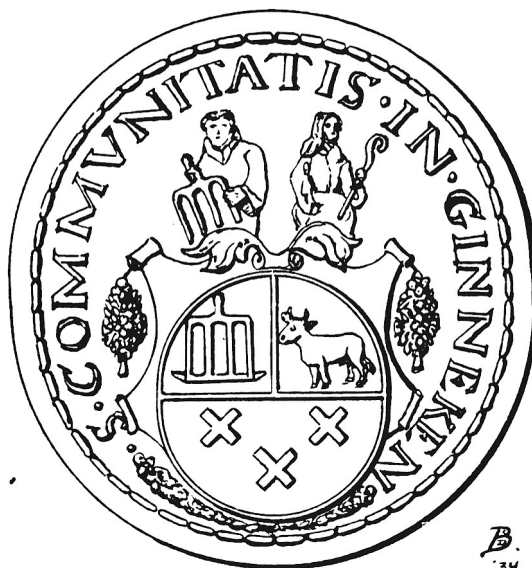
og enkele in

nnantie ende
ocederen voor
n der Stadt

1650.

Afbeelding van het schepenzegel van Ginneken in 1650.
(Naar een teekening van wln. den Heer C. D. Bakker aldaar).

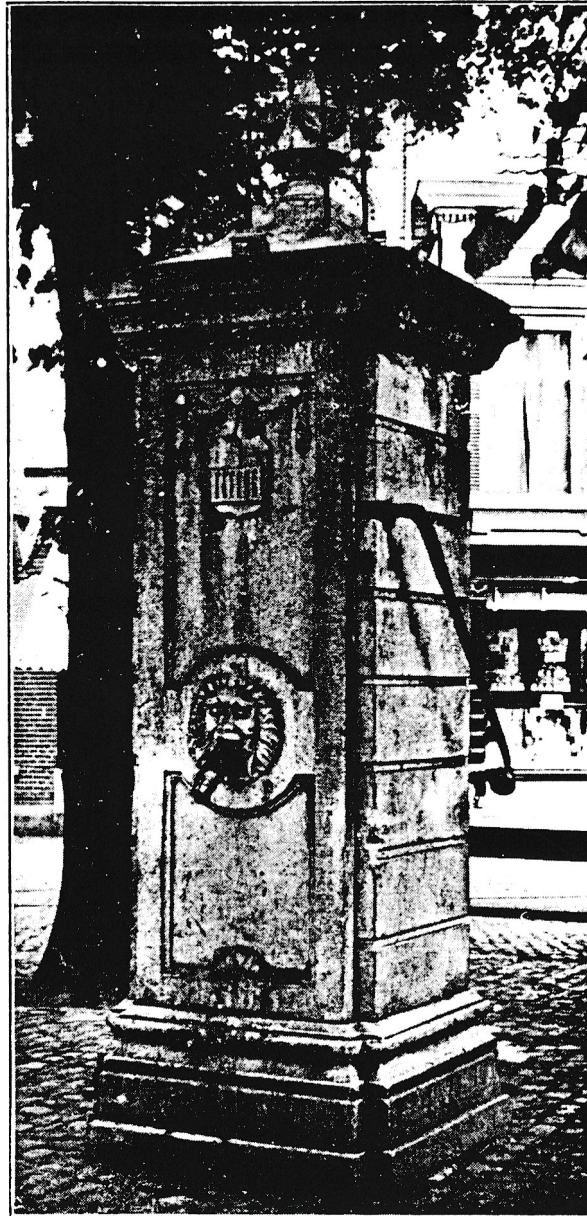

1800.

Afbeelding van het schepenzegel van Ginneken in 1800.
(Naar een teekening van wln. den Heer C. D. Bakker aldaar).

potius quam templum videatur". In 1642 einde
extractus est".²⁾

Beschrijving.
Plattegrond.

Afb. 224. Pomp te Ginneken.

de zijbeuken met het dwarspand in gemeensc
breed is dan het middenschip der oude kerk v
woordige gedaante eer jonger dan ouder scl

Vermoedelijk
vormden in bez
brand geteisterd
gesmolten, en i
pittel van Torn
kosten te voldoe

Beschrijvin
kerk, omgeven
met eene afwi
bestaat uit een
de westzijde m
van omstreeks
kant, een door
noordkant toeg
9,50 M., een
bij eene breed
drie traveeën,
dat, bij eene le
7.55 M. heeft.
met choor beh
Het schip, in
is aanvankelijk
lijk blijkt uit
berekende vier
wand van het

¹⁾ Aanteekeningen uit het Aartsbisschoppelijk archief
deeld door den W. E. W. heer G. C. A. JUTEN.

²⁾ Aanteekeningen uit het Aartsbisschoppelijk archief
deeld door den W. E. W. heer G. C. A. JUTEN.

³⁾ Volgens VAN DER AA (blz. 191) in 1638. Daarmee
kerkvisitaties in 1639 en 1643 van den overgang nog ge

ULVENHOUT.

DEZE parochie is een deel van de burgerlijke gemeente Ginneken en Bavel. Bijna geheel haar gebied behoorde onder de goederen der Limburgsche abdij Thorn, welke tot aan de 19^e eeuw het tiendrecht bezat in hare buurtschappen Galder, Couwelaar, Luchtenburg, Coekelenberg, Strijbeek, Grasen en Nieuwenhuizen. Voor hare pachters aldaar en die in de buurten van Boeverye en Ypelaar had de abdij op het meest noordelijke punt — tegen de grens van het eigen goed der Bredasche heeren — in den loop der 13^e eeuw eene kerk gebouwd, waar om heen de dorpskom Ginneken zich heeft ontwikkeld. De belangen dezer kerk verhinderden den bouw eener andere, welke, meer in het midden, beter de belangen der parochianen had kunnen behartigen. Eerst toen de plakkaten der republiek den katholieken eeredienst banden uit de Ginnekensche dorpskom, werd Ulvenhout een veilige woonplaats voor den pastoor. Deze gedwongen verplaatsing van het parochiaal leven maakte dit dorp feitelijk tot een parochie.

De naam van dit dorp is ontleend aan het hier gelegen bosch. Aanvankelijk zal dit geweest zijn een bosch van olijfhout (ulevel afgeleid van olivelli), dat volgens Gabbema in het begin onzer jaartelling op meerdere plaatsen van ons land werd gevonden.

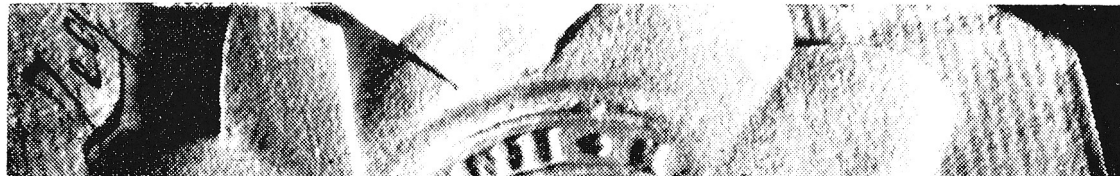

Naar dit dorp noemde op het einde der 13^e eeuw zich een geslacht, dat blijkens de wapenfiguur voortspoot uit de Bredasche heeren. Sebrecht van Ulvenhout, in 1277 getuige bij den verkoop van grond onder Oosterhout aan de abdij Cortenberg, voert in 1297 op zijn zegel de drie sautoirs, (St. Andries-kruisjes) welke altijd nog staan in het wapen dezer gemeente. ¹⁾ Zijne kinderen, o.a.

Peter van Ulvenhout, hebben deze wapenfiguur gewijzigd en voerden één sautoir met in het midden eene ster op een veld van hermelijn. Zij hadden toen in pacht de tienden van Ypelaar en een tak dezer familie nam toen den naam van dit goed aan. ²⁾

¹⁾ Vóór den Munsterschen vrede werd het zegel gebruikt, waarvan ik de bovenstaande afbeelding dank aan de vaardige teekenen van Jan Mosmans. Uit de afbeelding bij E van Goor blijkt, dat het tegenwoordige gemeente-wapen reeds in diens tijd was aangenomen.

²⁾ Meerdere gegevens over deze familie heb ik bijeengebracht in *Tax. XXX*: 281, 2. Sinds dien vond ik nog: 1313, Jan en Peter, zonen van Sebrecht (*O. Cath.* n. 39); 1316, Peter den zoon van wijlen Sebrecht (*A. T., Cart. A. f.* 167); 1346, Sebrecht in Dordrecht, den zoon van Jan, bottelier van graaf Willem van Henegouwen (*v. Mieris II*, 405).

712.

39. Zegel van Ginneken, 1703.

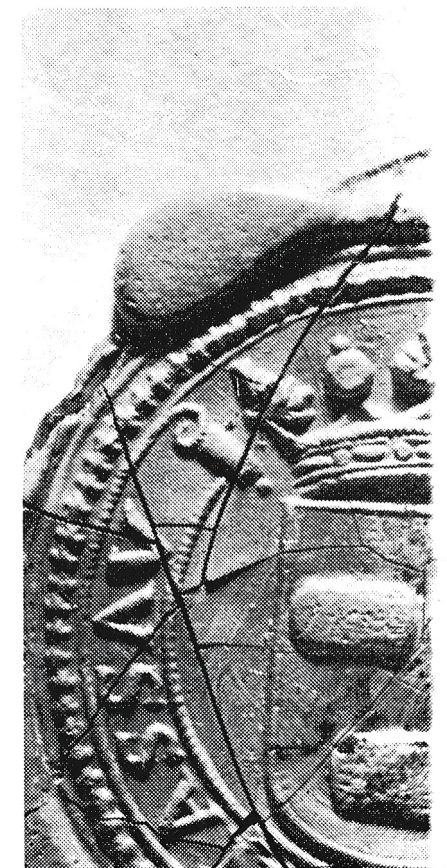
40. Zegel van Ginneken, 1722.

39. Zegel van Ginneken, 1703.

40. Zegel van G.

GEMEENTE NIEUW-GINNEKEN

1e Bureau

ONDERWERP:

NIEUW-GINNEKEN, 3 Juli 1947.

Wapen der gemeente.

Bericht op schrijven van
23 April 1947 N°. 21081
Afd. B.B. Bur. Bestuurszaken.

Getal bijlagen

Wij hebben de eer U hierbij mede te delen, dat door de Raad dezer gemeente in zijn openbare vergadering van 30 Juni j.l. is besloten, het in Uw nevensvermeld schrijven bedoelde request aan Hare Majesteit de Koningin niet in te zenden, wijl:

- 1^e. ingevolge artikel 23, eerste lid, van de annexatiebesluitbeschikking van de Secretaris-Generaal van het Departement van Binnenlandse Zaken van 21 December 1941 N°. 42483 B.B. (Bureau Staats- en Administratief recht) het wapen der voormalige gemeente Ginneken en Bavel thans het wapen is van de gemeente Nieuw-Ginneken;
- 2^e. met het oog op de plaatselijke geschiedenis en de plaatselijke indeling het huidige wapen het best kan worden gehandhaafd.

Ter nadere adstructie op deze punten mogen wij nog het navolgende onder Uw aandacht brengen:

Het hiervoor bedoelde artikel 23, eerste lid, van de annexatiebeschikking, waaraan kracht van wet moet worden toegekend, luidt:

"Met ingang van 1 Januari 1942 wordt in wetten en

-daarop-

Aan

Zijne Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken

te

's-G R A V E N H A G E.

daarop gegronde voorschriften onder de gemeenten Princenhage en Ginneken c.a. verstaan onderscheidenlijk de gemeenten Beek N.Br. en Nieuw-Ginneken."

Het besluit van de Hoge Raad van Adel, waarbij indertijd (16 Juli 1817) het wapen aan de gemeente Ginneken en Bavel werd toegekend, moet zeer zeker worden geacht te vallen onder "wetten en daarop gegronde voorschriften", bedoeld in het zoeven geciteerde artikel 23, eerste lid.

Op grond daarvan is de Raad dezer gemeente van oordeel, dat het wapen der voormalige gemeente Ginneken en Bavel thans het wapen is van de gemeente Nieuw-Ginneken.

Ook met het oog op de plaatselijke geschiedenis en de plaatselijke indeling kan het huidige wapen het best worden gehandhaafd.

De H. Laurentius, die eeuwenlang de patroon is geweest van Ulvenhout (= een der twee belangrijkste kerkdorpen van Nieuw-Ginneken) en die dat nog is en die ook eeuwenlang tot 1925 de patroon was van Heusdenhout (eveneens onder Nieuw-Ginneken gelegen), wordt afgebeeld met een rooster. Deze rooster is daarom in het wapen zeker op zijn plaats. Ook de Hoge Raad van Adel wenst die daarin te handhaven.

De koe, waarmede de H. Brigida, sinds eeuwen patrones van Bavel (= het andere kerkdorp van Nieuw-Ginneken), wordt afgebeeld, moet daarin ook zeker voorkomen. Wanneer de koe uit het wapen zou worden verwijderd, zou Bavel niet meer zijn verzinnebeeld.

De drie St. Andrieskruisen kunnen worden gezien als het wapen van het land van Breda, waartoe het gebied van de gemeente Nieuw-Ginneken ook eeuwen heeft behoord.

Het thans gebesigde wapen heeft derhalve voor de gemeente Nieuw-Ginneken ook historische rechten.

Het wapen, zoals de Hoge Raad van Adel zich dat heeft gedacht, is ongetwijfeld heraldisch juist. Met het

oog op de plaatselijke geschiedenis en de plaatselijke indeling
moet echter aan het thans bestaande de voorkeur worden gegeven.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN NIEUW-GINNEKEN

De Burgemeester,

De Secretaris,

Heer

a.u.v. 24.6.96

heemkundekring
PAULUS VAN DAESDONCK
Nieuw-Ginneken

secretariaat: Abdij van Thornstraat 18
4854 KG Bavel
☎ : 0161-433488
bankrek.nr. : 52.18.33.639

Aan Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde
Pumerstraat 14
5628 HE Eindhoven

Onderwerp: wapens

Bavel , 22 juni 1996

Geachte Heren ,

Wij hebben uw rapport betreffende herziening van de wapens van gemeenten in het samenwerkingsgebied Breda ontvangen.

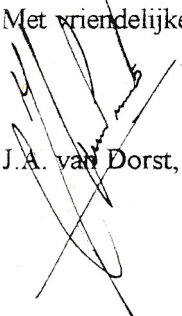
In onze bestuursvergadering is dit rapport uiteraard onderwerp van bespreking geweest.

Wij willen u het volgende verzoeken;

- wilt u een wapen ontwerpen voor Galder-Strijbeek
- wilt u voor het wapen van Bavel een andere koe ontwerpen of de koe uit het oude gemeentewapen van Nieuw Ginneken overnemen.

Wij vertrouwen op uw medewerking.

Met vriendelijke groeten,

J.A. van Dorst, secretaris

NOORDBRABANTSE COMMISSIE VOOR WAPEN- EN VLAGGENKUNDE

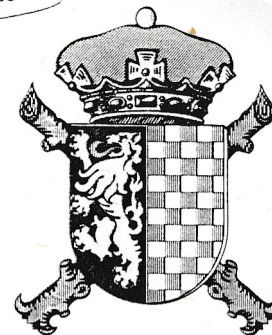
van de Stichting Brabants Heem

secretariaat:

Purmerstraat 14,

5628 HE Eindhoven, telefoonnummer gewijzigd: 040.2382911.

040 - 387911.

Heemkundekring 'Paulus van Daesdonck'
p/a Abdij van Thornstraat 18
4854 KG Bavel

Uw kenmerk: -

Ons kenmerk: BR/NG/96-02

Datum: 25 juni 1996

Onderwerp: dorpswapens

Geacht bestuur,

Uw brief van 22 juni jl. in goede orde ontvangen. De inhoud is echter niet geheel duidelijk. Wilt U de commissie opdracht geven tot het ontwerpen van een dorpswapen ?

Voor alle duidelijkheid zal ik een paar punten op een rijtje zetten:

1. De commissie werkt v.w.b. overheidswapens in feite alleen rechtstreeks in opdracht van de verschillende overheidsbesturen, meestal een college van B & W. Ervaring heeft geleerd dat middels een andere weg de geïnvesteerde energie meestal verloren energie is.
2. De commissie werkt op kostenbasis, d.w.z. dat het ontwerpen van een wapen en de begeleiding daarbij geld kost.
3. De commissie ontwerpt wapens op basis van heraldische figuren en niet van fotografische plaatjes.

Concreet betekent dit in uw geval dat:

1. het gemeentebestuur van Nieuw-Ginneken c.q. het gemeentebestuur van de nieuw te vormen gemeente waartoe Galder zal gaan behoren, een verzoek tot het ontwerpen van een wapen aan de commissie dient te doen. Daarmee krijgt de commissie dan de zekerheid dat hetgeen geïnvesteerd wordt niet tevergeefs is geweest. Een heemkundekring neemt niet het besluit tot invoering van een dorpswapen. Wel kan vanuit deze hoek de invoering ervan worden bevorderd.

2. dat de gemiddelde kosten voor advisering en ontwerpen van een wapen op 100 tot 200 gulden liggen, afhankelijk van de ingewikkeldheid en duur van een en ander.

3. dat de commissie wapens ontwerpt op basis van de internationale regels voor de wapenkunde. De commissie wijst er gemeenten dan ook op dat zij - indien een fotografisch plaatje wordt gewenst - beter met een logo o.i.d. kan worden gewerkt.

Voorbeeld: de koe in het wapen van Nieuw-Ginneken is géén heraldische koe, die in het ontwerpwapen voor Bavel wel. Dat wil niet zeggen dat laatstgenoemde koe dé koe is. Iedere heraldisch tekenaar zal een dier [leeuw, paard, koe] op zijn manier tekenen. Stelt U zich het wapen van Nederland eens voor met een natuurlijke leeuw !

Voor alle duidelijkheid: de commissie is zeker bereid een wapen te ontwerpen voor Galder-Strijbeek [waarom eigenlijk niet voor Ulvenhout ?].

Als U de kritiek op de koe van Bavel duidelijk kunt verwoorden, kan de commissie bezien of aan Uw wensen kan worden tegemoet gekomen.

Wij wachten Uw reactie af.

Met vriendelijke groet,

Jan Melssen, secretaris